

"DRAUGAS"
University of Illinois
Library Gr.
PUBLISHED
DRAUGAS PUB. CO., INC.
1800 W. 46th St.,
Chicago, Illinois.

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

FIRST EDITION

PIRMOJI LAIDA

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, ŠEŠTADIENIS GRUODIS (DECEMBER) 6 D., 1919 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

METAL-VOL. IV No. 286

Blogėja Stovis Anglių Klausime

Anglekasių viršaičiai suareštuoti

ANGLEKASIAMS SIŪLOMA DAUGIAU UZMOKESTIES.

Washington, gr. 5.—Didžiųjų anglekasyklų kompanijų atsakomieji atstovai čia po konferencijos paskelbė, jog jie siūlo anglekasiams daugiau 11c. už iškasamą anglių toną. Taigi, kiek daugiau išeivė už 14 moš., kokius andai pasiūlė kuro administratorius Garfield.

Be to, tie patys kompanijų atstovai tariasi pakelti kovą prieš anglekasių organizaciją. Norima visas kasyklas padaryti priemonėmis darbininkams unistams ir neunistams. Kiek tenka sužinoti, anglekasiai nenori nei klausyti apie 11 centų pasiūlymą.

SUAREŠTUOTI ANGLEKASIŲ VIRŠAIČIAI.

Indianapolis, gr. 5.—Čia federaliam teisme federaliai valdžiai pasidavė 6 anglekasių organizacijos viršaičiai. Jų tarpe yra ir veikiantysis prezidentas Lewis. Jie kaltinami peržengime teismo "injunction." Teisėjas Anderson paskyrė jiems po \$10,000 parankos. Kiti 78 viršaičiai bus suareštuoti kitose valstijose, savo vietose.

Iš visur apturėta žinių, jog anglekasiai nepaliausią streikavę, nežiurint suareštavimo viršaičių.

SUSAUKIAMA "GRAND JURY" SESIJA.

Indianapolis, Ind., gr. 5.—Teisėjo Anderson parėdymu ateinantį pirmadienį čia susaukiama specialė federalės "grand jury" sesija.

Prasidės tardymai, į kuriuos pašaukiami be anglekasių viršaičių dar ir kasyklų operatoriai.

Pasirodė intarimų, kad, regis, anglekasyklų operatoriai suokalbina su anglekasyklų viršaičiais ir streikas pakeltas su operatorių noru, ty. jiems pritariant.

TAI BENT PASIŪLYMAS GUBERNATORIAUS.

Chicagoje vakar vienam susirinkime kalbėjo Wiconsino valstijos gubernatorius Philipp.

Kalbėdamas apie anglekasių streiką štai ką jis pasiūlė vyriausybei:

Sako, tegu vyriausybė nušalinto anglekasiams užmokesti ir su kariuomene priverčia juos eiti į kasyklas darban. Bet, girdi, jei anglekasiai ne-

klausytų, tuomet jiems neduoti nei anglių nei maisto.

Tai tau, kad nori!

SUSIAURINAMI TRAUKINIŲ VAŽINĖJIMAI.

Suvaržymai paliečia Chicago.

Washington, gr. 5.—Generalis geležinkelių direktorius Hines vakar paskelbė įsakymą dėl anglių trukumo sumažinti pasiaurinių traukinių važinėjamą vienu trečdaliu.

Tas įsakymas paliečia visus geležinkelius, einančius iš Chicago į šiaurvakarus, centvakarus ir pietvakarus.

CHICAGOJE SUSIAURINAMI GATVEKARIŲ VAŽINĖJIMAI.

Del stokos anglių Chicagoje susiaurinami gatvekarių ir viršutinių geležinkelių važinėjimai.

Be to, kuome visi panaikinti gatvekarių apšildymas. Kadangi vidumiesčio krautuvėse ir ofisuose susiaurinamos darbo valandos, tad ir gatvekarių važinėjimui atimamos valandos.

Chicagoje del anglių trukumo tikra suirutė. Ne visi vienu suprantą suvaržymus. Kiti nenori prisitaikinti.

Be, abelnai imant, visuose ofisuose ir didžiulėse krautuvėse sutrumpintos darbo valandos.

Turinčiose anglių ištekliaus dirbtuvėse dar dirbama. Kitos uždamos.

Chicago Arkivyskupas paskelbė bažnyčioms vartoti anglis taip, kaip karės metu buvo daroma. Kai-kurios parapijų didžiulės susirinkimų saies uždamos.

Gubernatorius Lowden reporteriams atsako, jog jis neturįs nieko nauja pasakyti anglių klausime.

REZIGNAVO PERUVIJOS KABINETAS.

Washington, gr. 5.—Gauta žinių, jog atsistatydino visas Peruvijos respublikos ministrų kabinetas.

DABAR TAI BENT AIŠKU.

Washington, gr. 5.—Generalis prokuroras Palmer paskelbė, jog vyriausybė pagaliau atsisakanti kontroliuoti cukrų. Vyriausybė tolesniai neprižiūresianti nei cukraus išdalinimo, nei jo kainų.

NIEKO NAUJA MEKSIKOS KLAUSIME.

Veikti negalima; prezidentas serga.

Washington, gr. 5.—Senato užrubežinių reikalų komitetas vakar svarstė Meksikos klausimą. Pirm aptarsiant senatoriaus Fall rezoliuciją, buvo pakviestas valstybės sekretorius Lansing paaiškinti apie pačios vyriausybės atsinešimą į Meksikos reikalus.

Sekretorius Lansing pranešė, jog nuo to laiko, kuomet susirgęs prezidentas, jis su prezidentu dar nesimatas ir nesitars Meksikos reikalais.

Vyriausybė, anot Lansingo, šandie nenorinti turėti nesmagumų su Meksika. Ir būtų labai neparanku pertraukti santykius su Carranza. Nes S. Valstijos dar stovi karėje su Vokietija. Šaliai užtenka vienos karės.

Po šito senato komitetas senatoriaus Fall rezoliuciją padėjo ant šalies ir paskyrė subkomitetą. Šitas eis į Baltuosius Rumus ir pasitars su sergančiu prezidentu Meksikos reikalais.

Sekantis užrubežinių reikalų komitetas turės susirinkimą ateinantį pirmadienį.

NEŠUTIKIMAI KINIJOS SU JAPONIJA.

Kinija stato savo reikalavimus.

Pekinas, gr. 5.—Kinijos mieste Fu Chow kinai ėmė boykotuoti japonų prekes ir, abelnai imant, pradėjo nenualankiai atsinešti į visa tą, kas yra japoniško.

Japonijos vyriausybė tad ir to miesto pakraštį pasiuntė savo karės laivus. Atplaukus laivams kinai dar labiau pakilo prieš japonus, gyvenančius atskirai mieste.

Pakeltą riaušes. Japonų jūrininkai pasiūsta malšinti. Tie apmalšino kinus.

Stato reikalavimus.

To pasekmėje dar labiau pasarsėjo santikiai tarp abiejų šalių.

Kinijos vyriausybė pagaliau čia japonų pasiuntinybei indavė tokių reikalavimus:

1. Prašalinti japonų konsulų iš Fu Chow.
2. Atlyginti už nužudytus tame mieste kinus riaušių malšinimo metu.
3. Atlyginti sužeistiesiems kinams gydymosi lėšas.
4. Nubauti visus tuos japonus, kurie pirmutinai užpuolė kinus.
5. Japonų konsulis Fu Chow turi viešai atsiprašyti to miesto valdžios.

Nežinia, kokį atsakymą sušilauks Kinija.

ŠVEICARIJOS PREZIDENTAS LANKESI BELGIJOJ.

Brussels, gr. 5.—Čia viešėjo Šveicarijos prezidentas Gustave Ador. Jam, iškeliaujant karalius Albertas palydėjo jį geležinkelio stotin.

NEBUS SUMAZINTOS FEDERALEŠ MOKESTYS.

Šaliai reikalingos didelės sumos.

Washington, gr. 5.—Pinigų no sekretorius Glass savo metiniam raporte kongresui pažymė, jog ateinančiais fiskaliniais metais negali but sumažintos jokios federalės mokesčiai. Nes vyriausybei labai reikalingi pinigai.

Anot jo raporto, šiais fiskaliniais metais, katrie pasibaigs birželio 30, 1920 m., vyriausybė turės išlaidų \$5,629,486,359. Iš to busią \$3,905,000,000 deficito.

Gi fiskaliniais metais pasibaigiančiais birželio 30, 1921, vyriausybė turėsianti išlaidų \$4,473,696,358 ir deficito \$2,003,000,000.

Sekretorius Glass tad pataria kongresui neskirti pinigų jokiems naujiems žinanymams.

Dabartinių mokesčių įstatymai turės but peržiūrėti ir pertaisyti. Jie buvo tinkami karės metu. Kitokie įstatymai reikalingi taikos metu.

Ateinančiais metais vyriausybė pavartosianti daug pinigų prohibicijos įvedimui, sako Glass.

VOKIEČIAI IŠKILMINGAI PASITIKO VON MACKENSENĄ.

Jis parvažiavo iš nelaisvės.

Berlynas, gr. 5.—Užvakar iš Salonikų čia parvažiavo vokiečių fieldmaršalas von Mackensen. Jis tenai išbuvęs kelis mėnesius taktininkų nelaisvėje.

Čia jis pasitiktas lygiai iškilmingai kaip ir fieldmaršalas Hindenburgas.

Jį pagerbti ties geležinkelio stotimi buvo sustatyta buriai raitarijos ir pėstininkų. Skaidingiausios žmonių minios buvo susirinkusios.

Taip vokiečiai gerbia savo didvyrius.

TURKŲ SOSTO IPEDINIS APELIUOJA Į AMERIKĄ.

Konstantinopolis, gr. 5.—Turkijos sosto ipedinis, Abdul Medjid Efendi per laikraštinius paskelbia atsiliepimą į Ameriką, kad ta rati-fikuotų laikos sutartį. Nes tas Amerikos trukdymas, sako, kenkia Turkijos taikai.

ŽUVO 6 ANGLEKASIAI INDIANOJ.

Clinton, Ind., gr. 5.—Bogle anglių kasykloje No. 3 nuo pakilusios eksplozijos žuvo 6 darbininkai. Kiti 3 darbininkai sužeista.

Visi nukentėjusieji yra tos kompanijos ofiso darbininkai, nekuomet nedirbę kasyklose. Jie inėjo į kasyklas pasikasti anglių ofisų pečiams.

Londonas, gr. 5.—Anglų valdžia Airijoje suspendavo priekusiuųjų teisėjų teismus. Jų vietas užims teisėjų komisijos.

TARIAMASI VOKIETIJOS KLAUSIME.

Nutarta pasiūsti ultimatumas.

Paryžius, gr. 6.—Santikiai tarp taktininkų ir Vokietijos tomis dienomis taip pablogėjo, kad augščiausioji taikos konferencija ilgai tarėsi, kas toliaus pradėti su nepaklusniais šiais vokiečiais. Galų-gale nutarta pasiūsti ultimatumą.

Nesutikimai pakilo, kuomet Vokietijos atstovams jų valdžia uždraudė pasirašyti po taktininkų padarytu protokolu. Tuo protokolu turi but rati-fikuojama taikos sutartis. Juo reikalaujama dar visokių priedinių taikos sąlygų, kokias vokiečiai turėtų išpildyti.

Vokiečių valdžia atrado, jog Vokietija galinti pasipriešinti taktininkams, tuo labiau, kad Suv. Valstijos dar nėra rati-fikavusios taikos sutarties.

Taktininkai, ypač prancūzai, to nežiuri. Sako, Vokietija turi pildyti reikalavimus, arba prancūzų armija pasileis Vokietijos gilumon.

Kuomet Vokietija pasipriešins ultimatumui, tuomet bus liepta veikti maršalui Foch'ui. Tas veikimas vokiečiams pasirodys tikrai pragaistingas.

Čia spėjama, jog vokiečiams kas nors stovi užpakalyj dabartinės jų valdžios. Matyt, prusai junkeriai palengva ir vėl ima vesti tos šalies reikalus.

TALKININKAI APSPRENDĖ FIUME LIKIMĄ.

Miestas ir apylinkės busią pavestos Italijai.

Londonas, gr. 6.—Iš Paryžiaus pranešta, jog Anglijos, Prancūzijos ir S. Valstijų atstovai pagaliau sutarę Fiume pavesti Italijai. Jai bus pavestas miestas ir su apylinkėmis, kaip kituomet buvo sutarta slapta sutartimi.

Apie tai jau pagamintas dokumentas, kurs busiąs veikiai induotas Italijos atstovams.

Taktininkai tik stato sąlygą, kad iš Fiume pasitrauktu d'Annunzio su savo kariuomene ir miestą užimtų reguliere italų kariuomene.

BELGIJOS SOSTUI PAVOJUS?

Paryžius, gr. 6.—Laikraštis L'Intransigeant praneša, jog Belgijoje darbuojamasi sugriauti sostą ir panaikinti monarchiją.

Sako, tai svarbiausioji priežastis, kodėl karalius Albertas nedalyvavo andai parlamento atidarymė.

UŽGINAMAS PAGROBIMAS VILLOS.

El Paso, Tex., gr. 6.—Vietos meksikonikas generalis konsulis Garcia tvirtina, jog netiesia, kad būtų buvęs pagrobtas Villa, žinomas plėšikų-revoliucionierių vadas.

Abejojama, kad Lietuva tartusi su Bolševikais

TAIKOS KLAUSIMAS PAKELIA NESUSIPRATIMUS PABALTIIJOJE.

Lietuva taip pat neprielankia ja taikai su bolševikais.

Ryga, gr. 5.—Pastaromis dienomis didelis latvių ir lietuvių armijų laimėjimas nugaltint vokiečius pakėlė čia daug abejonės apie galimą taiką su bolševikais. Tik vieni estai į tą taiką žiūri, kaip į tikrą savo šalies išganymą.

Kas kita yra Latvijoje. Latvijos vyriausybė atsako stoti taikos tarybosna su bolševikais Dorpate be aiškaus taktininkų sutikimo. Latvija nori taikos, bet paremtos abelna ja taktininkų taika su savo priešininkais.

Su taja latvių nuomone sutinka ir Lietuvos vyriausybė. Tad yra galimas daiktas, kad kaip Latvija, taip Lietuva konferencijoje Dorpate neturės savo ofiejalų atstovų.

Jei taip bus, tuomet turės susikilti Pabaltijos viešpatijų padaryta sąjunga. Nes Estonija viena, regis, sutars padaryti taiką su bolševikais, Estonija taikon stūmia socialistiniai tos šalies gaivalai. Jie turi savo apsisakitymus.

BOLŠEVIKAI VEDA PRO-PAGANDĄ UŽ TAIKĄ.

Nori, kad su jais taikintusi taktininkai.

Copenhagen, gr. 5.—Bolševikų atstovas Litvinov apleidžia Daniją. Jis iškeliauja Dorpatan. Vietos valdžia neprielankia atsinešti į to bolševiko čia viešėjimą. Tad bus džiaugsmo, kuomet jis apleis Daniją.

Tomis dienomis Litvinovo

agentai čia paskleidė raštų, kuriuose aiškina apie stiprų rusų bolševikų valdžios pasi-laikymą.

Pažymi, jog bolševikų kariuomenė pilnai nugalėjusi generolo Denikino, admirolo Kolčako ir generolo Yudeničo spēkas.

Po tų visų panegeringų išvedžiojimų Litvinov prieina prie to, jog šiandie po tų laimėjimų stipri rusų bolševikija pageidauja taikos. Ir j tai, sako, taktininkai turėtų atkreipti domos.

VOKIEČIAI DARABVOSI SU RUSAIS MONARCHISTAIS.

Apie tai latviams teko gauti dokumentų.

Ryga, gr. 5.—Latvių armija sutruškinusi vokiečių-rusų kariuomenę Mintaujoje surado slaptų vokiečių-rusų dokumentų. Iš tų dokumentų patiriama, jog dabartinė vokiečių vyriausybė stipriai buvo susirūšusi su rusų reakcionierin-monarchistų atstovais—gen. Yudeniču, Kolčaku ir kitais.

Aiškiai pasirodė, jog pulk. Avalov-Bermondts su vokiečių-rusų kariuomene užatakavo Rygą sutinkant vokiečių vyriausybę ir gen. Yudeniču. Buvo tikslas užimti visą Pabaltiją ir išnaujo priskirti prie Rusijos, kuomet ten būtų buvę nuversti bolševikai.

Reiškia, vokiečiai mėgino susigiminiuoti su rusais reakcionieriais Pabaltijos viešpatijų sugriovimui. Bet suokalbavimas nedavė pageidaujama paskemių.

Bolševikai sutruškino gen. Yudeničo spēkas. Tą patį padarė latviai ir lietuviai su vokiečiais savo šalyse.

Trukšmai Italijos Parlamente

ITALIJOS SOCIJALISTAI TRUKŠMAUJA PARLAMENTE.

Turbūt, nieko nebus su tais "parlamentaristais."

Rymas, gr. 5.—Šimet Italijos parlamentan rinkimuose laimėjo socialistai. Išrinkta jų net 156 atstovai. Italijoje tas negirdėtas daiktas. Į tuos socialistų parlamentaristus tarp gerų žmonių pateko daugelis radikalių ir trukmadarių, katrų ligšiol visas užsiėmimas buvo tik kurstymas darbininkų.

Dabar tie socialistai atstovai parlamente fik kelia trukšmą. Vargiai kas naudinga bus nuveikta su jais. Jų tikslas sugriauti dabartinę čia valdžios formą ir įvesti šalin bolševikizmą, ty. betvarkę ir terorą.

Gruodžio 3 dieną atidarius parlamento susirinkimą socialistai atstovai tuojaus puolėsi prieš katalikų partijos atstovus. Šitiems atstovams socia-

listai primetė norą atgaivinti popežiui karalystę. Katalikus išbjauriojo.

Bet katalikų atstovai visu socialistų trukšnavimo metu užsilaikė ramiai. Atsakinėjo jiems rimtai. Nes katalikų partijos atstovai taip pat skaitlingi. Jų yra suvirš šimtas narių. Socialistai jiems nepavojingi.

Socialistai trukšmauja prieš monarchiją, prieš militaristus, prieš katalikus ir prieš visą šalįje tvarką. Su jais nebus galima atlikti šalies jokio konstruktivo darbo.

Ir kogi daugiau norėti nuo tokių atstovų, katrie pirmiau visas laikas tik darbininkus kurstė gatvėse ir tempė juos socializman.

Londonas, gr. 6.—Armijos ir jureivijos sandeliuose ir vietos didžiulėse departamentinėse krautuvėse streikuoja 3,700 darbininkų.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
TERMS OF SUBSCRIPTION
One Year \$5.00
Six Months \$3.00
Thursday's Edition \$2.00
At NEWS-STANDS 2c A COPY.
Advertising rates on application

LIETUVŲ KATALIKŲ DIENRASTIS

"DRAUGAS"

Eina kasdien išskyrus nedėlidienius.
PRENUMERATOS KAINA:
CHICAGO IR UŽSIENYJE:
Metams \$6.00
Pusei metų \$3.50
SUV. VALST.
Metams \$5.00
Pusei metų \$3.00
Prenumerata mokasi iškalno. Lai-
kas skaitosi nuo užrašymo dienos ne
nuo Naujų Metų. Norint permainyti
adresą visada reikia pristūsti ir senas
adresas. Pinigai geriausia siųsti išper-
kant krasoje ar eksprese "Money Or-
der" arba įdėdant pinigus į regis-
truotą laišką.

"Draugas" Publishing Co.
1800 W. 46th St. Chicago, Ill.
Telefonas McKinley 6114

Reikia Išminties, Ne Baimės.

Baimė del įvyksiančios 17
gruodžio pasaulio pabaigos ky-
la iš to, kad šešios stambiosios
planetos, bėgiojančios apie sau-
lę stovėję viena linija
vienoje žemės pusėje. Žemė sto-
vės nuošaliai, o didžiausias
Uranas bus lygiai iš priešingos
pusės anapus saulės ties su-
sibėgančiomis netoliese plane-
tomis.

Antra baimės priežastis yra
ta, jog mintijama, kad saulės
viršus yra labai skystas ir kar-
štas, panašus į ugninį garą.
Sakoma, kad delto tame saulės
šone, ties kuriuo stovės anos
šešios planetos, turi pasidaryti
didelė banga taip, jog sau-
lė nebebus apskrita kaip obuolys,
o pasidarys pailga lyg
griušė. Nuo tos milžiniškos
griušės koto liepsnos, sakoma,
turs lėkti toli ir pasieks žemę.

Išizūrint arčiau į šitas dvi
baimės priežastis matome pir-
miausią, kad šešios planetos
nestoja į vieną liniją, o sudaro
lyg raidę W arba M ir tai dar
nepilnai. Tai-gi tų šešių plane-
tų traukiančioji jėga, kurią
mokslininkai vadina gravitacija,
neis viena linija į saulę, o
šešiomis linijomis. Kitaip sa-
kant nėra pavojaus, kad tos pla-
netos kristų ant saulės, arba
kad saulė turėtų pasilinkti iš
savo vietos artyn prie jų. Ir
iki šiol vis taip buvo, kad kiek-
viena planeta turėjo savo pri-
traukimo liniją, einančią į sau-
lę.

Nepaprasta darosi tik tiek,
kad dabar šešių linijų galai
remis į saulę vienas netoli ki-
to tame pačiame saulės šone.
Tat rupi žinoti, ar tas reišmas
į vieną šoną yra pavojingas ar
ne.

1 rugpjūčio šių 1919 metų
trių planetų pritraukiamosios,
arba gravitacinės, linijos
rėmėsi į vieną saulės šoną ne-
toli kita kitos. Žemė, Aušrinė
ir Merkuris buvo susibėgę be-
veik greta. Nors tos trys plane-
tos yra mažos, bet už tatau jos
yra artymiausios saulei. Jei
planetų susibėgimas gretų ir jų
linijų galų atsirėmimas į vieną
saulės šoną žymiai kenktų sau-
lės paviršiniui, tai 1 rugpjūčio
šių metų mes būtumėm patyrę

to kenksmo. Tuometarpu nebu-
vo beveik nieko.

17 gruodžio susibėgę nebe
trys, o šešios planetos: dvi to-
s pačios (Aušrinė ir Merkuris)
ir prisidėję keturios didesnės:
Neptūnas, Saturnas, Jupiteris
ir Marsas. Žemė nebedalyvaus
tame antrame planetų susibė-
gime. Nors keturios naujai su-
sibėgančios planetos yra dides-
nės už žemę, bet jos užtatai ir
tolesnės. Tokiu būdu 17 gruo-
džio reikia tikėtis įvykimo tik
dusyk žymesnio už tą kas buvo
1 rugpjūčio šių metų.

Pereitą vasarą vienu tarpu
per dvi valandas Amerikoje ne-
veikė telegrafai ir telefonai.
Didžiojo įtempimo elektrinės
viešos, kaip tramvajai ir maši-
nos varančioji elektra, veikė
kaip paprastai. Jeigu sakytumė,
kad tas šimtinis telefonų
ir telegrafų elektros nutirpi-
mas buvo pasidarys del trijų
planetų susibėgimo, tai 17
gruodžio galima būtų tikėtis,
jog pasidarys betvarkė ir dide-
lio įtempimo elektros viešose.
Gal nepaisi elektriniai tram-
vajai ir mašinos, gal tas teis
ne dvi valandas, o kokias ke-
turias, arba daugiau.

Žmonės bijosi mirti ir delto
nerimauja del 17 gruodžio die-
nos. Didžiojo pasaulio tvarko-
je darosi mažytis, sulyginamai,
pavojus. Mes žmonės kasdieną
savo kunoose turime daug dau-
giau ir daug didesnių mirties
pavojų. Geriau rūpintis savo
kūno sveikatos nepastovumu
negu baugintis planetų ir sau-
lės ligomis. Del savo silpnybės,
o ne del planetų susibėgimo,
kiekvienas turi atsiminti Kris-
taus žodžius: "Būkite ir
jaukite, nes nežinote nei die-
nos nei valandos."

Keno sąžinė yra tvarkoje, tas
tegu dirba savo darbus iš ei-
lios, nesibijodamas nuolat grė-
siančios mirties. Taip daro
kiekvienas protingas žmogus.

Labdaringos Są-gos Reikalai.

Pasigalėkime nors sykį var-
gų našlaičių! Labd. Sąjungos
Centras yra Chicagoje. Sąjun-
ga deda visas pastangas, kad
įgytų našlaičiams taip labai
reikalingą prieglaudą. Bet
prieš pradėdant ją statyti rei-
kia turėti savo pinigų mažiau-
sia \$50,000.00, jei ne daugiau.

Visiems lietuviams tikrai su-
prantant prieglaudos reikalą,
visai lengva būtų įsigyti ją.
Bet, deja, dar ne visi supranta.
Buvo manyta, kad turint iš-
mokėtą žemę, 10 akrų, bus ga-
lima pradėti statyti prieglaudą,
bet pasirodė negalima. Tai-gi
ir prisieina laukti iki turėsime
savo pinigų.

Is laukimo mažai ką galima
tikėtis, todėl laikas visuome-
nei subrusti.
Labdariagai Sąjungai buvo
laimingiausi laikai—tai paba-
ga 1917 m. ir visi 1918 metai.
Per tą laiką radosi daugiausia
garbės načių užsienokėjusių po
\$100.00 į Lab. Sąjungos išdą.
Tais pinigais tapo pilnai išmo-
kėta 10 akrų žemė, kuri šiandien
yra verta \$45,000.00, neg pa-
duodant tiek būtų galima gau-
ti.

Neturėdami savo našlaičiams
prieglaudos ir palikdami juos
sveimataučių įstaigose, mes
savo tautą skriaudžiam, o svei-
tinas tautas didinam ištautin-
dami savo našlaičius, nors jį jų
butų galima sulaukti labai nau-
dingų Lietuvai piliečių. At-
kreipkime šandie dėmę į naš-
laičius, tai ateinančių pavasarį
pamatysime beaugant jiems
prieglaudą.

Mūsų įstaigoje našlaičius
auklės seserys vienuolės Kazi-

Žmogus ir Beždžionė

(Taša)

Bet būtų neprotinga saky-
ti, kad žmogus teturi tik tuos penkis išlauki-
nius patyrimo prietaisus. Žmogus tiki savim,
jausdamas nematomą, nei negirdimą, nei ne-
užčiuopiamą skausmą viduje. Iš to matyti, kad
žmogus turi vidujinių patyrimo priemonių.

Žmogaus gyvenimo viduryje dažniausiai bu-
va užsipildęs jo laikuojų užsiėmimu: ama-
tu, pramone, politika, ar asmeniniu pragarsė-
jimu. Tie užsiėmimai (angliškai business)
taip apima žmogų, kad jis jiems pašvenčia
ne vien savo darbą su sveikata, bet taip-gi ir
tiesą su sąžine. Vidujinės tiesos prityrimo
priemonės pusiauaugiu žmogui beveik negir-
dimas. Jas nustelbia viršūjai užsiėmimai.

Bet, kada žmogus pasęsta, atsitraukia nuo
tų savo laikuojų triukšmingų, vidujinių gyve-
nimą slopinančių užsiėmimų, tada vidujinis
balsas dažnai jam liudija, jog žmoguje yra
dvasia skirtinga nuo kuno, nepasotinama jo
skanumais, nemirštanti drauge su juo. Ne visi
senieji tą gauna patirti, nes kai kurie ilgais
stiprybės metais tiek prikrauja į save viduji-
nį dvasios balsą slopinančių triukšmų, kad jų
užtenka iki mirštant. Bet paprastai žmogus se-
natvėje patį pajunta savo dušią vidujinėmis
patyrimo priemonėmis, taip, kaip matome
daugtus akimis. Senelis, jausdamas savo du-
šią, žino, kad ne kuno akimis jis ją mato, bet
lygiai neabejotinai ją patiria vidujinėmis prie-
monėmis.

Žmogus turi priemonių patirti savo dušią iš
pat jamų dienų. Kiekvienas gali tą bandomą
padaryti. Reikia paimti 8 ar 9 metų vaiką ar
mergaite, nors ne krikščioniškai, bet labai pa-
dariai augintą. Ypatingai reikia žiūrėti, kad
tas vaikas nebūtų padaręs nieko priešingą
žmogaus prigimčiai, t. y. nevogęs, nepratęs
meluoti, nesikraudęs kitų vaikų nuomumais,
nesugadinęs savo prigimtį paleistuvystė. To-
kiam vaikui, nors ir negirdėjusiam apie tikė-
jimą, reikia pasakyti, kad yra dvi nuomonės:
viena sako, jog žmoguje yra protinga, ne-
mirštanti ir nekuninė dalis, arba dušia, kita
nuomonė sako, kad tos dušios nėra. Išaiškinus
nuomonių skirtumą, neminint prirodymų nei
vienos nei kitos, reikia vaiko paklausti, katra
nuomonė jam išrodo teisinga. Nesugedęs vai-
kas visuomet pripažįsta dušią, nors apie jos
būvimą būtų nieko niekad negirdėjęs.

Vokiečių mokslininkas Fr. Hettinger tei-
singai sako, kad šitas jauno ir seno žmogaus
sutarimas yra žmogiškosios prigimties bal-
sas.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

LIETUVIAI LENKŲ OKUPACIJOS.

Seinų pusėj.

Punkas. Į čia atkėlus lenkų
demarkacijos liniją ir nuo
rugs. m. 7 d. užėmus lenkams
Punką su didesne jo para-
pijos ir valdžia, pusė, šį gry-
nai lietuvišką kampaile istoi-
ko, anot čionykščių gyventojų,
sunkios, tamsios dienos:
nepakenčiami lenkų gaivalai,
anot žmonių, "apdriskę mo-
zarų kareiviai" visur valkio-
jasi, neduodami gyventojams
ramumo labiausia su maistu ir
padvadomis; iš savo valdžios
jie gaudami menkai maisto,
priversti maitintis iš vietinių
okupuotų gyventojų. Čionykš-
čiai jų kareiviai pasirodė,
kad visi yra surankioti iš
okupuotų Lietuvos miestų
miestelių daugiausia žmonių
išmatos valkatos, kurie patys
nežino už ką kariauja, daž-
nai patys sakosi, kad už ponų
pinigus; nuolatos kartojasi
maisto plėšimai, žiaurūs apė-
jimai, revizavimas javų, ne-
paliaujamos "stnikos" ir t. t.;
jau du kartu šaukė valdžiaus
sueiga, kad išrinkti viršaiti,
bet į sueigas neatėjo netik ne
viens lietuvių vietinių, bet ne
lenkai nejo, kurių čia keli y-
ra išsigimėliai: mat gėda pa-

siūdyti ir pasimatė jau, kad
lenkų junga šunkesnis, negu
lietuvių, ir pastarieji pradėjo
dabar geriau linkti prie li-
tuvių.

Vietinių gyventojų didžiau-
sias nerimavimas ir neušiga-
nėdinimas lenkais ir laukimas
valandos, kada bus paliuo-
suoti iš lenkų, okupacijos; ant
kiekvieno žingsnio sutinki
klusimus, kada išeis lenkai?
ko jie čia laukia? kodėl mus
valdžia jų neveja iš čia! Da-
bar pastaruoju laiku čia pa-
skelbė 18 ir 19 metų amžiaus
vyrų mobilizaciją, kuri, pa-
gal jų įsakymą, turės įvykti
iki spalio m. 15 d. Įsakymas
paliečia be skirtumo tautos
visus okupuotus gyventojus.

Is lenkų vadų nuolatos eina
paskalos, kad, tai tą dieną, tai
tą naktį eisime užimti Kalva-
riją, Lazdijus, tai nuginkluoti
lietuvių kareiviją ir t. t.
Be to pumskiečiai labiausiai
pasilgę lietuviškų laikraščių,
kurių, sugavę kokį n-rį, su di-
džiausiu godumu tyrinėja, ar
neuztikis žinutės apie atsitrau-
kimą lenkų.

Pasirodo, kad lietuviai la-
bai geri agitatoriai. Patekę į
lenkų nagus, jie nenustoja ko-
voję už savo tėvynės laisvę.
Kovai šiuo kartu jie vartoja
agitaciją. Tas ginklas yra
galingas ir visų vartojamas:
senų ir jaunų, vyrų ir mote-
lių. Jie lenkų kareiviams kal-
tę į kala ramiai būdu galvon,
kad jų valdžia tai ponų val-
džia, kad jie eina į Lietuvą
dvarų ginti, kad jie plėšdami
iš lietuvių laisvę eina rusų ir
vokiečių keliais, kad lietuviai
su lenkais už savo laisvę ko-
vos lig paskutiniųjų. Ir tai da-

Tą galime patikrinti ir patys savaime nors
ir amžio pilnume budami. Padarykime šitaip.
Peržiūrėkime savo gyvenimą, ar nėsame pa-
darę kam nors kokios nors skriaudos, ar nē-
sime apėję taip, kad patys pripažįstame, jog
tāt buvo negera, nors skriaudos niekam nepa-
darėm. Jei taip, atitaisykime tas visas kaltes.
Paskui, parinkę liusesnę nuo priedermių die-
nā, suraskime joje ilgokā liuosā valandā ir pa-
sirupinkime joje nemintyti apie savo gyvenimo
reikalus ir darbų tikslus. Tame nurimime pa-
statykime sau klausimą: ar yra dušia mūyse
ar ne. Čia minėtās salygas gerai išpildēs kie-
kvienas žmogus, ar jis būtų katalikas ar bedie-
vis, tuojaus širdyje pajunta atsakymā: yra du-
šia.

Tegu nei vienas neniekina šito vidujinio pri-
tyrimo. Jis turi tokiā pat vertę, kaip ir visi
kiti gautos mokslų eksperimentai arba išty-
rimai. Ir nemažesnę tiesą jis praneša.

Gyvybė ir mirtis.

Žmonės negali nepripažinti, kad žmonės
yra nematomos jėgos, sudarančios skirtumą
tarp gyvo ir lavono, bet kaskurie sako, kad ta
jėga esanti taip pat materijalė, kaip elektra,
kaip žemės traukinas daigtų prie savęs arba
gravitacija. Šita nuomonė gali remtis tuomi,
kad ir gyvuolys pastipės skiriasi nuo gyvo, ir
medyje gyvena bei negyvena nėra skirtumo
sunkume, o tik stoka gyvybės.

Augalų ir gyvulių dušios.

Viduramžio scholastikai sakydavo, kad du-
šių esama trejopų: augalinių, gyvulių ir žmo-
ginių. Kitaip sakant, gyvuliai taip-gi turi
dušių ir augalai turi. Tik yra didelių skirtu-
mų tarp tų trejopų dušių. Pirmasis dvi
rūšis, t. y. augalines ir gyvulines, dabar mok-
slininkai nebevadina dušiomis, o tiktai gyvy-
bės jėgomis. Augalo gyvybės jėga moka pa-
sekmingai kovoti su pritraukiančia žemės jė-
ga, nes varo žemėn laiškilius kelia augstyn.
Ji taipgi moka padaryti ietekmės ant chemijos
jėgų, pakreipdama jas į naudingą augalui pu-
sę, kad jis galėtų maitintis augti ir daugintis.

Daug daugiau stiprybės parodo gyvulių
gyvybės jėga. Jos veiksmas įvairesnis, pai-
nesnis ir augstėnis rūšis.

Bet abi žemosios gyvybės jėgos visada ir
visuomet surištos su medžiaga ir be medžia-
gos nebuva. Dvesiant gyvuliui nyksta jo gy-
vybės jėga arba dušia. Taip pat išnyksta ir
augalo gyvybės jėga: Abi tos jėgos labai
mažai ištirtos. Nedrąsu sakyti, kad jiedvi pri-
klauso prie dvasinės būties rūšių. Veikiaus
jiedvi yra augščiausios rūšys tų jėgų, kurios
yra kiekvienoje medžiagoje.

(Pabaiga bus.)

KALEDOMS DOVANOS!

Artinasi Kalėdos — siųsime saviems dovanų — neu-
mirškite savųjų — Lietuvoje — jau kelias, ypač laikraščiams
seniai į ten atdaras —

1. Užraškite jiems dienraštį "DRAUGA."

Metams už	\$6.00
Pusei metų	\$3.50
2. Graži ir labai Kalėdoms tinkama dovana — maldaknygė — "Ramybė Jums."	
Minkštasis morocco apd. auksuoto	\$3.50
Skureles apd.	2.50
Audeklo apd.	2.00
3. Gražių paveikslėlių su linkėjimais, kiti su maldėle su persiuntimu	5c.
10 su persiuntimu	20c.
100 su persiuntimu	\$1.20
Kita rūšis paveikslėlių didesnių ir gražesnių — 1 su prisuntimu	7c.
10 su prisuntimu	30c.
100 su prisuntimu	\$2.00

Mažesniems užsakymams galima siųsti krasos ženklelius.

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.

1800 W. 46th St.,

Chicago, Ill.

KAPITALAS
\$200,000

PERVIRŠIS
\$25,000

Siųskit Pinigus Lietuvon

Savo gentims ir

Padarykit Linksas Kalėdas

Suteikdami jiems savo pinigiską paramą.

Mūsų bankas turi specialų pinigų siuntimo skyrį, per
kurį galite išsiųsti pinigus Lietuvon labai priemama
kaina. Lietuviai pas lietuvius!

BANKO TURTAS VIRŠ \$1,800,000.00

Parankus — Stiprus — Sangus Bankas

VALDYBA

JOSEPH J. ELIAS, PREZ.

WM. M. ANTONISEN, VICE-PREZ.

JOHN I. BAGDZIUNAS,

VICE-PREZ. IR KASIERIUS.

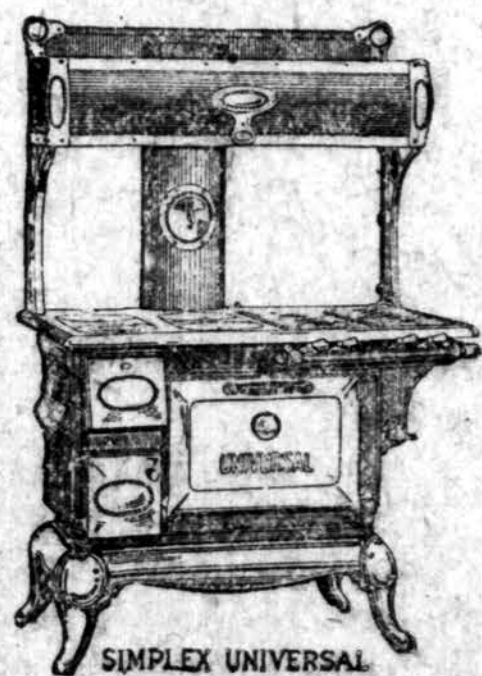
UNIVERSAL STATE BANK

3252 South Halsted Street

Chicago, Illinois

VALANDOS.—Kasdien nuo 9 ryto iki 5 po pietų. Utarninko
ir Subatos vakarais nuo 9 ryto iki 8:30 vakare.

Taupykite Piningus:

Perkant visus savo RAKAN-
DUS, PECIUS, KARPETUS,
PIANUS, VICTOROLAS, SIU
VAMAS MAŠINAS ir t. t. pas

P. KVORKA & SONS

1551 — 53 W. Chicago Ave.

arti Ashland Ave.

Cash ar ant Išmokėsečių.

Telefonas Monroe 2500

Krautuve atdara Seradomis ir
Petnyčiomis iki 6 val. vakare. Kitais
vakarais iki 10 vakare.

JUSTIN MACKIEWICZ Siunčia Pinigus į Lietuvą

Siųskite dabar kol Lietuvos Markės pigios. Del pla-
tesnių žinių kreipkitės pas

JUSTINA MACKIEWICZ

Real Estate & Foreign Exchange.

2342 S. Leavitt Str.

Chicago, Ill.

NEPAPRASTA PROGA

Perkantiems senus namus ir statantiems naujus, mes skoliname
pinigus ant labai lengvų sąlygų. Be jokių įmokų.
Pilnas informacijas galima gauti kas Pirmadienį nuo 1:30 val.
vak. iki 6 val. vak., šv. udrųje parapijine svetainėje, prie 32ro place
ir Auburn avenue, arba pas Bendrovės valdybą.

Lietuvos Vyčių Building and Loan Association

Jurgis Zakas, Pirma.

P. Baltutis, Rašt.

B. Sekleckis, Išdina.

3327 Union Avenue.

3261 So. Halsted St.

3425 Auburn Avenue.

**PIRKITE LIETUVOS VAL-
STYBES BONŲ.**

Draugo Ofise, 1800 W. 46 St.

RETA PROGA Pamatyti Puikiausį Veikalą "Prasižengelis"

9 aktų Drama

Krutamuose paveikluose

Dievo Apveizdos parapijos salė.

Gruodžio 7 d., 1919

Du sykiu bus rodoma: 3:00 po pietų ir 7:30 val. vakare.

Pelnas skyriamas parapijos naudai.

Visi nuoširdžiai kviečiami Rengimo Komisija.

Pamatinės Mintys iš Astronomijos.

Astronomija yra mokslas apie dangiškus kūnus, esančius visatos erdvėje. Tas mokslas labai įdomus, turįs savyje begalinę vartinę slaptįbę.

Senovės astronomija rėmėsi žmonių fantazija. Neturint instrumentų ir gilesnio matematikos mokslo supratimo ji stovėjo labai žemai.

Kas kita šiandien po tiek amžių sunkaus darbo garbingų vyrų, kurie visokiais būdais tyrinėjo gamtą ir jos įvairius apreiškimus.

Žmonių pažvalgos mainėsi: jų protas nepastovus. Senovės daugelyje atžvilgių tą ir tą skaitė už tiesą, šiandien gi iš jų pažvalgų tik juokiamasi arba išvedžiojama jų nesubrendimas, lengvatikystė.

Žiūrint kritiškai į praeitį ir dabartį, galima matyti kaip tai viskas kaitaliojasi,—nėra pastovumo niekame.

(Tečiau reikia pripažinti, ką prirodė astronomas asyrologas Klug, kad toli prieš Kristaus laikus asyriškai ir egiptiškai kalbančiose tautose astronomijos mokslas stovėjo stebėtinai aukštai. Red. prierasas).

Begalinėj...

Dangiškieji kūnai yra dvejos rūšies: viena jų rūšis—tai tie kūnai, kurie turi šviesą patį iš savęs; kita—gi rūšis, tai tie, kurie šviesą turi nuo kitų kūnų.

Prie pirmos rūšies priklauso žvaigždės, kurių milijonai matyti giedrią naktį dangiškose augštybėse. Prie antros rūšies skiriama planetos, kaip štai mūsų Žemė, Marsas ir tt.

Artimiausia žvaigždė nuo mūsų žemės yra Saulė. Dėlto ji tokia didelė atrodo ir jos spinduliai tiek karšti, kad turi jėgos gyvybę užlaikyti ant žemės. Saulė yra centru šių aštuonių planetų: Neptuno, Urano, Saturno, Jupiterio, Marso, Žemės, Veneros ir Merkurijaus,—kurios aplink ją bėga kiekviena savo keliu. Išėjus Merkurijų ir Venerą visos kitos planetos turi savo mėnulis, ir taip: Žemė turi vieną mėnulį, Marsas—du, Jupiteris—septynis, Saturnas—devyšius, Uranas—keturis, Neptunas—vieną.

Artimiausia planeta nuo saulės yra Merkurijus, nes jos atstumas tik 36,000,000 mylių. Nuo saulės iki žemės yra 92,900,000 mylių. Toliausia—gi nuo saulės planeta yra Neptunas. Nuo Neptuno iki saulės yra 2,791,600,000 mylių. Kuomet saulės spinduliai pasiekia mūsų žemę ir 8 minutes ir 8 sekundas, tai Neptuną jie pasiekia vos į 4 valandas.

Tos visos planetos su savo mėnuliais ir pačiame centre esančią žvaigždę—saulę, aplink kurią jos sukasi, sudaro taip vadinamąją mūsų saulinę sistemą.

Juo kuri planeta toliau nuo saulės, juo kelionė jos aplink saulę yra ilgesnė. Žemės kelio ilgis aplink saulę yra 560,000,000 mylių; jinaį tą kelią perbėga į metus laiko arba į 365 dienas. Artimiausia planeta Merkurijus apibėga saulę į 88 dienas. Toliausia—gi—Neptunas atlikimui savo kelionės aplink saulę reikalauja net 60,181 dienų.

Saulė yra netoliesia pusanatro milijono kartų didesnė, negu žemė. Šviesos spindulių greitumas siekia 186,300 mylių į sekundą. Nuo saulės iki žemės šviesos spinduliai ateina į 8 min. ir 8 sek. Saulė—tai artimiausia žvaigždė, mūsų kaimynė. Visos kitos žvaigždės, kurias matome giedrią naktį dangaus mėlynėje yra šimtais tūkstančių ir milijonais sykių toliau už mūsų žvaigždę—saulę. Nuo saulės ateina spinduliai pas mus į 8 min. ir 8 sek., gi nuo artimiausių žvaigždžių, taip sakant, pirmojo didumo, ateina spinduliai vos į tris metus laiko, vadinasi jos randasi apie 200,000 kartų toliau nuo mūsų saulės! Tu pirmojo didumo žvaigždžių yra 18. Antrojo didumo yra 55 žvaigždės; jų šviesa pasiekia žemę į 6 metus. Trečiojo didumo—170 žvaigždžių; jų šviesa pasiekia žemę į 9 metus. Esama dar ir tokių, kurių šviesai ateiti pas mus reikia šimtų ir tūkstančių metų. Šviesa, kaip sakiau, per sekundą daro 186,300 mylių, tai sunku tad įsivaizduoti, koks tolimas yra, jeigu tų žvaigždžių spinduliams pasiekti žemę reikia tiek daug metų! Astronomikos pėdų žiūronas parodo dar-gi tokias žvaigždes, kurių šviesai mus pasiekti ima net 2700 metų! Teisingai tat žmonės sprendžia, kad visatos erdvės yra begalinės.

Ar tos žvaigždės-saulės, kurios randasi milijonais Begalinėje, turi taip-gi savo planetas, kaip mūsų žvaigždė-saulė, sunku pasakyti. Šių laikų teleskopai persilpnį yra, kad jas būtų galima susekti.

Gravitacijos tiesa. Mūsų saulinės sistemos planetos ir jų mėnuliai, taip-gi kometos ir asteroidai*, bėga be sustojimo savo keliais aplink saulę.

Tas jų bėgimas-sukimasis yra įstabus, sunkiai įtikėtinasis vienok teisingas. Astronomai-matematikai jau gali gerai apskaitliuoti saulinės sistemos kūnų judėjimą. Su tuo dalyku jie sunkenybių mažą turi. Dabar aiškiai suprantama, kad, sakysime, mūsų žemė sukasi aplink saulę ir pati aplink saulę. Dėlto žemės sukimosi aplink saulę turime metų laiko

*) Asteroidai tai mažesnės planetos, kurių yra apie 700. Jos randasi tarp Marso ir Jupiterio orbitų ir sukasi apie saulę.

*) "Apie dangiškųjų kūnų judėjimą."

tarpus: pavasarį, vasarą, rudėnį ir žiemą; delei sukimosi josios aplink save turime paros atmainas: dieną ir naktį. Žemės kelio ilgis aplink saulę yra 560,000,000 mylių. Tą kelionę jinaį padaro į metus laiko, t. y. į 365 dienas. Matematiškai apskaitliavus išeina tad, kad mūsų žemė bėga apie 17 mylių į sekundą, 1065—į minutą arba maždaug į vieną valandą—64,000 mylių!

Taippat panašiai juda-bėga ir kitos planetos. Kas tas planetas ir mūsų žemę palaiko, kad jos neišsklysta iš savo kelio taip slaptųjų greitumu bėgdamos? Kokia galybė—iš-tisais amžiais joms vadovau-sia? Juk žinome gerai, kad fiziškoji jėga jas visu smarkumu trunkia leisti tiesiąją liniją į visatos erdves, nelyginant tas obuolys sukamas ant siulo, kuris veržiasi ištrukti iš rankų ir lėkti tiesiai.

Į tuos klausimus žmogaus protas negalėjo duoti tinkamo atsakymo per ilgus amžius, nes senovė apie tokius dalykus jis mažą tešmanė. Tuomet nebuvo dar tokių prietaisų ir augštesnio matematiško mokslo, kokį šiandien turime.

Senovės žmonės manė, kad žemė stovi, o saulė pamažu kila ir nusileidžia; kad žvaigždės—tai ot taip sau prisagstytos prie "dangaus skliauto" del formos tiktai... Pfole-mėjus (tarp 130 ir 150 po Kr.) patvirtino senovės žmonių mintį link dangiškųjų kūnų judėjimo ir konstrukcijos ir jos visi laikėsi iki Koperniko, kuris 1530 m. savo garsiaame ve-kale "De revolutionibus orbium coelestium"*) priparodė, kad senoviškoji sistema tame klausime yra klaidinga; kad žemė yra apskrita, kaip kamuolys; kad ji nestovį, bet bėga aplink saulę; kad saulė yra mūsų sistemos centru... Nevisi pradžioj norėjo su Koperniku sutikti, nevienas net tyčiojosi iš jo išvedžiojimų. Paskui, žinoma, mokslas patvirtino jo pamatinius tvirtinimus.

Kopernikas buvo Vloclavko kapitulos kanauninku. Mirė Frauenburge, Prusijoje, 1543 m. Jo tėvas buvo lenkas, o mo-tina vokiečių. Krokuvoje šy. Onos bažnyčioje jam yra pa-statytas paminklas su parašu: "Sta, sol, ne moveare." Lietu-viškai reiškia: "Stovėk, saulė, nejudėk."

Priėmus Koperniko pažval-gas apie planetų judėjimą dar buvo viena didelė neaiškuma astronomijos moksle. Mokslininkai nežinojo kas palaiko dangiškuosius kūnus savo or-bitose. Su pasakišku greitumu planetos bėga aplink saulę. Žemė, sakysime, kaip jau minė-jau, daro apie 64,000 mylių į valandą, tečiau ji tvirtai lai-kosi savo kelyje.

Tą paslaptį atidengė anglių matematikas ir filozofo Izao-(Pabaiga ant 4 pusl.).

*) "Apie dangiškųjų kūnų judėjimą."

KORNEVILIO VARPAI

Triakte Komiška Opera Stato Scenoje

LIET. VYČIŲ CHICAGOS APSKR. CHORAS

Ned. Gruodžio 14, 1919

Aryan Grotto Temple,

8th St. ir Wabash Ave.

Pradžią 7:30 val. vak.

Ši triakte komiška opera "Kornevilio Varpai" perstato septynio-likto amžio laikus, Kornevilio kaima, Normandijoje, samdymu die-na.

Opera-Kornevilio Varpai-pirma syki buvo pastatyta scenoje Pary-žiuje, 19 d. balandžio, 1877 m. Greitu laiku tapo išversta į daugelį kalbų ir šiandien ji yra plačiai žinoma.

Choras ir solistai bus pasirengę kostiumais, kokie buvo varto-jami anuose laikuose.

Choro dirigentu yra žinomas muzikas p. A. S. Pocius; rezisorium p. J. Balsis.

Kviečiame tai visus lietuvius, kaip iš Chicago, taip ir iš aplin-kių į šį koncertą atsilankyti, nes tokio dar niekas niekur nebuvo surengęs.

Tikietus galima gauti pas choristus ir Beethoveno Konservatorijoj, 3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

EATONIC (FOR YOUR STOMACH'S SAKE)

Po valgiui neužmiršk, kad geriausias vaistas tavo skilviui yra EATONIC. Prašalina visus nesmagumus suvirškinimo, o tas reiškia, kad reikla pamėginti vieną. Parduodama visur aptiekose.

TEL. McKINLEY 4988
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRUGAS
VALANDOS 4 iki 8 vakaro
3114 W. 42nd Str.
Arti Kedzie ave.

BARGENAS VYRŲ DRABUŽIŲ.

Vyrai ir Jaunų Vaidinų padirbti ant orderio siutai ir overkotai, bet neatsiskaidyti; vėliausių modelių nuo \$20.00 iki \$45.00. Vyrai ir Jaunų Vaidinų gatavi siutai ir overkotai \$15 iki \$28.50. Vyrai Kelinės po \$3.00 ir augščiau. Vaidinų Siutai po \$5.00 ir augščiau. Pirk savo overkotą dabar prieš žiemą, kuomet kainos pakyla. Mes taippat turime pilną eilę bi-skutų nešiotų siutų ir overkotų nuo \$8.50 ir augščiau. Full Dress, Tuxedo, Frock Siutai ir tt. \$10.00 ir augščiau. Atidara kiekvieną vakarą iki 9 val. Nedėliomis iki 6 valandų. Su-batomis visą dieną iki 10 valandų. S. GORDON.
1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Isteigta 1902.

JOSEPH C. WOLON Lietuvis Advokatas

29 SO. LA SALLE STREET
Gyvenimo Tel. Humboldt 87
Vakaraie 2911 W. 22nd Street
Tel. Rockwell 6992
CHICAGO, ILL.

PRANESIMAS. Dr. M. T. STRIKOL'IS

Gydytojas ir Chirurgas
Perkelio savo gyvenimo vietą į
Brighton Park.
2914 W. 43rd Street.
Tel. McKinley 2261.
Oftisais 1237 W. 43rd St.,
(47 ir Wood gat.)
Valandos: 10 ryto iki 2 po pietų, 6:30 iki 8:30 vakare Nedėliomis 9 iki 12 rytai.
Tel. Boulevard 160

F. P. BRADCHULIS

Lietuvis Advokatas
Attorney at Law
105 W. Monroe, Cor. Clark
Room 1207. Tel. Central 220
CHICAGO, ILLINOIS
Gy.: 3112 So. Halsted Street
Telefonas Yards 2390

Patarimas Dykai!! DR. LIEBRECHT

Specialistas akių, ausių, nosies ir gerkles.
Gydo nervų ir kraujo lygas nau-jiausiomis metodais.
35 S. Dearborn ir Monroe
Gatvių
Kambaris 210
Valand.: 9 iki 6 Nedėliomis 10-12

A R TAMSTA GAVAI MUSŲ LAIŠKĄ?

Mes jau išsiuntėm lai-šką, kuriame pranešam, kad jau pinigų galima gys-ti Lietuvoje ir nuro-dome kaip reikia pasly-ti. Jeigu Tamsta dar ne-gavai to laiško, meldžia-me mums pranešti ir mes prislysim.

Lietuvių Prekybos B-vė
120 TREMONT STREET
ROOM 515 D
BOSTON, MASS.

JAU IŠEJO IŠ SPAUDOS DIDELIS SIENINIS

'Draugo' Kalendorius

KALENDORIŲ puošia gražus Pirmojo Lietuvos Prezidento A. SMETONOS paveikslas. Kalendoriuje yra pažymėtos dienos pasninkų ir švenčių.

KALENDORIAUS KAINA

25c

Kas prisijų "Draugo" prenumeratą metams, arba pusei metų, gaus KALENDORIŲ DOVA-NAI.

TUOJ! Reikia Sukelti TUOJ! Lietuvos Paskolą

Lietuvos valdžia prašo Amerikos lie-tuvių kuogreičiausia paskolint jai vie-ną milijoną dolerių ant dviejų metų ir dar prižada mokēt 5 ir pusę pr. į met.

Organizuokite Paskolos Platinimo Komitetus.

Amerikos Lietuvių Taryba ir Amerikos Lietuvių Tautinė Taryba priėmė sekančią rezoliuciją šiame reikale Lapk. 5 d., Pittsburghe.

"Amerikos-Lietuvių Taryba pripažįsta ir apsiima remti sutartį tarp Lietuvos valdžios ir Amerikos Lietuvių Prekybos Bendrovės sukėli-me \$1,000,000.00 paskolos dvejiems metams ant 5½ nuoš."

KO MUMS DAR LAUKTI ILGIAU? PILDYKIME SAVO PRIEDERMES PIRKIME LIETUVOS BONUS!

Visus pinigus nereikia dabar inešti. Dabar perkant bonų
\$50.00 reikia innokėti nemažiau \$5.00 \$100.00 " " " \$10.00
\$500.00 " " " \$50.00 \$1000.00 " " " \$100.00
Sėsk tuojaus ir išpildę aplikaciją prisiųsk tuojaus su reikalingu mokes-čiu. Tada galėsi buti ramus žinodamas kad savo priedermę išpildei.

LIETUVOS BONŲ IŽDAS

120 TREMONT ST. BOSTON, MASS.

Šiuomi užsirašau Lietuvos už \$..... ir su šiuo laišku prisiunčiu pirmą mokesť \$.....

Lai gyvuoja Lietuva!

Mano vardas

Gatvė

Miestas

REIKALAI.

VISI BUTINAI TURITE
IŠGYTI.

A. SMETONOS

Pirmo Lietuvos Prezidento
paveikslą.

Dabar ką tik išėjo iš spaudos pir-mo Lietuvos Prezidento Antano Sme-tonos paveikslas ant atvirutės for-mato, taip kad galėsite bile savo draugui pasiųsti. Labai gražiai at-pausta penkiose spalvose. Šalyse "Prezidento paveikslas Lietuvos val-sybinė ir tautinė vėliava, viršuje prezidento žirgvalkis. Ir virš žirgval-kio Lietuvos Laisvės Varpas. No. 1. Kaina tik 5c.
Antra padallinta dallininko Jono Šileikos su Lietuvos ir Žemaitijos herbas, su Gedimino kalnu, Vilniaus miestu, parodanti upę Viliją ir Lietu-vos himnų. Dvejos spalvos. No. 2. Kaina 5c.
P. S. Mažiau nesimėdame, kaip 12 atviručių, nes kitaip neapsimoka per-siuntimas.
Adresuokite:
LIETUVOS VELIAVŲ
DIRBTUVĖ.
2259 West 22nd St., Chicago.

EKSTRA!!

Šiuomi laikome sau pareigą visiems savo gerbia-miems draugams ir rėmėjams pranešti, kad siuntimas pinigų Lietuvon susistabdo (susilaiko) iki tolimesniam pranešimui.

Meldžiame nesiųsti pinigų, kol mes vėl neprane-šime.

Su gilia pagarba,

Centralis Bendras Lietuvių Bankas
32-34 Cross St., Boston, Mass.

Biznieriai garsinkites "Drauge".

Lietuviai Amerikoje.

WEST PULLMAN, ILL.

Iki šiol West Pullmane nebuvo L. R. Kryžiaus rėmėjų skyrio. Dabar jau turime ir šioje kolonijoje. Suorganizavime L. R. K. rėmėjų skyrio daugiausia pasidaravo vietinė Atradimo Sv. Kryžiaus pašelpinė draugija su savo pirminku, p. Ig. Stanku, priešakyje. Draugija iš savo išdo paaukavo L. R. K. \$25.00. Taipgi iš draugijos patapo didelis skaitlius L. R. K. narių-rėmėjų.

Garbės Atr. Sv. Kryžiaus draugijai už pasidarbavimą tėvynės labui.

Prisirašiusieji nariai ir jų aukos:

Atradimo Sv. Kryžiaus draugija \$25.00.

Kun. J. Paškauskas \$5.00.

V. Kiminskis \$2.00.

J. Palielūnas \$1.25.

Po 1 dol.: H. Palielūnas, F. Simutis, A. Šliužas, J. Mečius, S. Aukštuolis, S. Raudonis, A. Zubė, J. Ruika, B. Simkus, V. Kalcėnis, J. Kilas, A. Zukas, J. Mateišis, V. Galdikas, A. Žanys, J. Samulionis, Z. Šliužas, K. Zubė, B. Simonavičia, K. Kukienas, J. Sarkus, M. Rimkus, L. Kazlauskas, K. Lapė, J. Konstantinavičia, J. Zubė, V. Mačiūnas, I. Stankus, K. Sinkevičia, K. Kiaupas, C. Zuleius, V. Peredna, P. Laukis, P. Masidonskis, A. Norbutas, O. Meškauskaitė, M. Račiūnienė, J. Galminas, J. Zilevičia, K. Raila, S. Sisiūnas, P. Švažas, J. Ačas, F. Mikučionis, A. Vinietas, M. Tigrutis, K. Martišauskis, V. Martišauskis, A. Metrikis, K. Tautavičia, K. Kalėšius, J. Dočkus, I. Kapočius, K. Janulis, S. Česlavičia, A. Janulis, K. Venškus, J. Galvackas, J. Balsis, J. Sorokas.

Iš viso suaukauta L. R. K. \$93.25.

Lapkričio 16 d. įvyko pirmas susirinkimas. Tapo išrinkta valdyba iš sekančių ypatų: J. Sorokas—pirm., J. Mečius—raš., kun. J. Paškauskas—izdin., S. Aukštuolis—izdo globėjas.

Linkėtina valdybai ir visam skyriui geriausio pasisekimo darbuose tėvynės labui.

J. S.

ATHOL, MASS.

Lapkričio 16 d. pas mus buvo 40 val. atšvaitas. Laikė su mūsų gerb. klebonas paaiškino ir ragino visus atlikti išpažintį. Buvo daug atvažiuosiu kunigų iš aplinkinių miestų.

Vakare laikė mišpų sakė pamokslą kun. Čaplikas iš Worcester, Mass.

Panedėlio vakare pamokslą sakė kun. Karkauskas iš New Haven, Conn.

Paskutinį vakarą pamokslą sakė kun. Juškaitis iš Cambridge, Mass.

Buvo ir daugiau kunigų, k. t. Vasiliauskas iš Westville, Mass., Urbonavičius iš So. Boston, Mass., Jakaitis iš Worcester, Mass., ir vienas iš Waterbury, kurio pavardės nesužinojau.

Ora per tas dienas buvo gražus: nebuvo šalta nė nelijo, todėl per visus vakarus žmonių buvo pilna bažnyčia.

Žmonės jaučia, kad mūsų bažnyčia jau permaža, bet tikimės, kad kitais metais jau susilauksim naujos, ruimingos bažnyčios ir ateinančių metų 40 val. atšvaitai jau bus natūrali bažny-

čioj, nes mūsų klebonas labai tuo rūpinasi.

Lapkričio 23 d. per pamokslą mūsų klebonas ragino žmones rengties prie ferų, kurie bus surengti parapijos naudai po Naujų Metų.

Nedėlioje, lapkričio 23 d. buvo vaikų blaivininkų susirinkimas pobažnytinėje svetainėje. Prie šios draugijos priguli apie 80 narių. Visi į mėnesį moka po 2 centus.

Susirinkimas nutarė po Kalėdų surengti vakarėlį ir sulaukti kokių veikalų, taipgi per Kalėdas parengti eglaitę.

Šį rudenį daug iš mūsų miestelio žmonių išvažiavo į Detroit, Mich. Sakoma, kad tenai geresni darbai ir didesnį mokėstį gauna. Pas mus, rodo, irgi darbai eina ir visi žmonės dirba.

E. Puščintė.

PHILADELPHIA, PA.

Prakilnus darbas.

Trys saavitės atgal gerb. klebonas, kun. J. J. Kaulakis, ir kun. P. Česna sumanė suverti čia mažųjų vyčių kuopą, kurios tikslas bus iš mažens tuos mažučius pratinti prie meilės savo tėvynės, prie meilės savo kalbos.

Kuopa tapo sutverta. Dvasišku vadovu kuopos liko gerb. kun. P. Česna. Susirinkimus laiko kas dvi savaiti. Iš pradžių prie kuopos prisirašė aštuonias dešimtis narių. Gražus tai būrelis! Kuopos susirinkimuose kun. Česna suteikia vaikams gražių ir naudingų pamokymų, skiepia į jų jaunais širdelės tėvynės meilę, kad užaugę neišstautėtų, kad jie atmintų, jog yra lietuviai, kad yra iš lietuvių tėvų gimę ir tt.

Lapkričio 25 d. mažųjų vyčių kuopa buvo surengus jau gražų koncertą po vadovystės vargonininko, p. J. Hodelio.

Programą atidarė gerb. kun. Česna trumpa prkalbėle, paaiškindamas tikslą. Koncertas pavyko. Žmonių atsilankė pilna svetainė, nes kažnas indomavo pamatyti, ką tie mažieji vyčiai parodys. Išliko jie nestebino publika, kad per tokį trumpą laiką taip gražiai išmoko padainuoti ir padeklemmoti. Publika buvo užganėdinta.

Nėgalin praleisti nepaminėjus apie kun. Česną. Jis yra tikras Kristaus pasekėjas, karštas tėvynainis. Nors neseniai yra atkeltas į mūsų parapiją, vienok savo prakilniais darbais jau pasižymėjo. Jis lanko draugijų susirinkimus, suteikia patarimų, patarimų. Neatsisako nuo kalbėtojo rengiamose prakalbose, kaip tai L. R. K. rėmėjų, Vyčių, L. D. S. ir kitoms. Žodžiu sakant, kiek galėdamas darbuojasi. Jis yra taipgi vakarinės mokyklos mokytojas ir mokina be jokio atlyginimo. Neatsisako visakame prigelbėti. Visur darbuojasi be jokios puikybės.

Dievas duok, kad mūsų tauta kuodaučiausia turėtų tokių veikėjų.

Vystanti šakelė.

WAUKEGAN, ILL.

Raudonojo Kryžiaus rėmėjų skyriaus veikimas.

Turime už garbę pranešti gerb. Waukegano ir aplinkos lietuviams, jog L. R. K. rėmėjų skyrius rengia dideles prakalbas subatos vakare, gruodžio 6 d., Sv. Baltramiejaus

parapijos svetainėje, 7:30 val. vakare.

Tai-gi, gerbiamieji, nepraleiskite progos, nes tikimės turėti kalbėtojus iš kitų miestų ir daug žinių žada pranešti apie mūsų brangią tėvynę, Lietuvą. Užtai kam rūpi Lietuvos likimas ir jos laisvė, ateikit į minėtas prakalbas.

Visus nuoširdžiai kviečia atsilankyti

L. R. K. rėm. sk. Valdyba.

MELROSE PARK, ILL.

Nedėlioje, gruodžio 7 d., 6 val. vakare italų bažnytinėje svetainėje bus metinis, svarbus Tautos Fondo 47 skyrio susirinkimas, kuriame reikės pasitarti apie naują veikimą ir išrinkti ateinančioms metams valdybą.

Malonėkite visi nariai atsilankyti, jei atjaugiate tėvynės vargus ir trokštate jai laisvės.

Valdyba.

IS DIEVO APVEIZDOS PARAPIJOS.

Lapkričio 26 d. Sv. Pranciškaus Serafino dr. ja buvo surengus vakarą. L. Vyčių 5 kp. iš North Sidės artistai-mėgėjai sulaukė juokingą komediją—Žydas Statinėje. Lošimas gražiai išėjo, nes visi gerai mokėjo savo roles. Publika buvo nedaugiauusia, bet liko užganėdinta.

Tat šiuomi draugija taria širdingą ačiū L. Vyčių 5 kuopos lošėjams už malonų patarnavimą be jokio atlyginimo.

J. Grišius.

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

DIDELIS BARGENAS.

Parsiduoda labai gražius 2jų lubų augščio murinis namas 2 pagyv. po 4 kambarius su bazementu 7, pedu prie 3204 So. Wallace St. namas turi būti greitai parduotas pigiai nes savininkas perkio didesni namą. Preke tik \$3,500, įmoket \$800 o likusius kaipo rendu.

First National Realty & Construction Co. 840 W. 33rd St. Chicago, Ill. Tel. Boulevard 2437 Wm. Kazlauskas.

\$150 VIŠTŲ FARMOS \$150 Didžiausias pelnas yra su auginimu vištų ir su mažų pinigų galima pradėti mėsą parduoti 10 akry derlingos žemės už \$150. ant išmokės-eto.

Zemė randas Michigane arti didelę fabrika miestų ir gerų marketų kur galima tavoras lengvai ir greitai nugaubti. Jeigu manai pirkti tai neauk pakol dar nėra išparduota.

United Land & Investment Co. 117 N. Dearborn, St., Chicago. Room 403.

REIKALAUJA.

JAUNI VYRAI. 17 iki 25 Metų amžiaus.

Pakera! Rišėjai Svėrėjai Orderių Išpildytojai Prie Stoeke Mes turime vietų, kurios gerai apsimoka ir yra geros ir pastovios vietos. Geros algos pradžia.

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

REIKALAUJA.

MERGAITĖS.

Amžiaus 16 metų. Tavorų ir Ofiso Skyriuose.

Gera proga mergaitėms, kurios nori išmokti biznį. Geros algos pradžia. Pastovus darbas.

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

SEARS ROEBUCK AND CO. Val. 8:00 iki 4:45 Sub. iki piet. Homan & Arthington Street

Telefonas Pullman 69
DR. W. A. MAJOR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 11719 Michigan Ave.
Adynos 8:30 iki 9 išryto — 1 iki 2 po pietų — 6:30 iki 8:30 vakare.
Nedėliomis nuo 10 iki 11 išryto

Dr. S. Naikelis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4719 So. Ashland Ave.
Phone Drovers 7049
Cicero Office
4547 W. 14-th St.
Phone Cicero 89
Rezidentija 3336 W. 66-th St.
Phone Prospect 8585

Valandos:

"JUODOJI SUEMYTE"

Penkių Veiksmių Drama

TIKTAI ANTRŲ KARTŲ CHICAGOJ

STATO

..Šv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų Draugija..

Nedėlio, Gruodžio (Dec.) 7 d., 1919

Šv. Jurgio Parapijos Svetainėje

Prie 32ro Place ir Auburn Ave.

Pradžią lygiai 7:30 val. vakare.

Veikalą suloš artistės Moterų Sąjungos 21 kuopos.

Jeigu nematei šio veikalo pirmų kartų tai butinai pamatyk jį dabar nes tai gal paskutine proga. Jo gražumas yra neaprašomas, nes tikrai tie žino kurie jį mate. Protarpiais bus dar kiti pamarginimai k. t. solo, duetai ir t. t.

Visas Pelnas Skiriamas Šv. Kazimiero Akademijai.

NEUŽMIRSKITE DIENA, VIETA IR LAIKĄ!!

Šv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų Draugija.

CHICAGOJE.

KATALIKISKOS ŠVENTĖS.

Šeštadienis, gruod. 6 d., Šv. Mikalojus, vysk.
Sekmadienis, gruod. 7 d., Šv. Ambrozijus, vysk. dakt.
Pirmadienis, gruod. 8 d., Šv. N. Šv. P. M. Prasidėjimas.

UŽDAROMOS DIDELĖS DIRBTUVĖS.

Anglijų trukumas Chicagoje palietė kuonę visas didžiules dirbtuves. Tarp jų yra: International Harvester Co., Aeme Steel Tool Co., Simonds Manufacturing Co., Western Felt Works, Commercial Furniture Co. ir kitos.

Dirbtuvėse tik tiek šilumos palaikoma, kad mašinerijas ir kitką apsaugoti nuo šalčio.

GAISRININKAI REIKALAUJA DIDESNIŲ ALGŲ.

Chicago gaisrininkai ateinantį pirmadienį miesto tarybos susirinkime pareikalaus didesnių algų — \$300 per metus daugiau kiekvienam.

Apie tą jau turi žinių miesto klerkas.

KOVA GATVEKARIŲ KLAUSIME.

Gatvekarių klausime nepasibaigė kova. Gatvekarių kompanija ligšiol laimėjusi su State Public Utilities komisijos nusprendimu. Miesto pretenzijos padėtos, ant šalies ir kituose teismuose.

Toliau, anot miesto advokato pranešimo, kova nepasibaigė, kol miestas nelaimės ir vėl šv. už važinėjamą gatvekariams.

Tą klausimą trumpu laiku išrys augščiausias Illinois teismas. Miestas turi vilties, jor teismas pripažins neteisėtą State Public Utilities komisijos nusprendimą.

Bet jei kartais įvyktų priešingai, tuomet būtų aišku, jog pati gatvekarių kompanija sulaužė su miestu padarytą kontraktą.

Tuomet miestui paliktų atviras kelias inties kitokių priemonių prieš kompaniją. Tuomet miestui būtų galima paimti savo kontrolėn gatvekarius ir kompanijai liepti eiti kur patinkama.

RUBSIUVIAI DIRBS 39 VAL. SAVAITEJE.

Rubų gaminimo dirbtuvėse del anglijų pritrūkimo bus dirbama tik 5 dienos savaitėje ir daugiausia 39 valandos savaitėje.

SUITMA GAUJA VAGILIŲ IR PLESIKŲ.

Septyni detektivai per dešimtį dienų saugojo namus po num. 4235 So. Western ave., kur burs vagilių ir plėšikų turėjo savo susirinkimus.

Per dešimtį dienų detektivai tēmijosi, kas aplink tuos namus veikiasi, kas kada ateina ir išeina.

Pagaliaus su uniformuotos policijos pagalba užklupo namus. Suareštuota 6 vyrai ir 2 moteriški.

Detektivai tvirtina, jog ta gauja yra atlikusi plėšimų ir vagysčių vertės \$250,000.

Tarpe suareštuoti yra ir William O'Brien, 3740 Lowe ave. Tai brolis pasmerkto miriop John O'Brien, kurs yra nužudęs policmoną Burke.

Kiti suareštuoti jau yra buvę kalėjimuose.

BUVĖS JURININKAS PRAZUVO SU PINIGAIS.

Harry A. Massey & Co. firma darba priėmė jauną ir atrodantį gana dorą buvusį jurininką, kurs ilgą laiką neturėjo darbo. Davė jam pasiuntinio užsiėmimą.

Aną dieną jam firma davė nuvežti vienon bankon: \$30,000, čekiais, \$10,000 kitomis poperomis ir \$330 pinigais.

Jaunas pasiuntinys kaip išėjo, taip ir pražuvo.

Firma sustabdė čekių išmokėjimą. Nuostolių turės tik \$380.

Firmos galva Massey sako, jog nežina, tikrai nei pavardės to savo pasiuntinio. Sako, esanti kokia tai lenkiška.

A. + A.

URŠULĖ VAIČIUKE

Mirė gruodžio 5 d. 1919 8:45 išryto, 50 metų amžiaus. Vėlone paėjo iš Kauno Guber. Raseinių par. šidlavos parap. Amerike išgyveno 15 metų paliko nuliudime broli Kazimierą Lušą.

Laidotuves bus Utninke gruodžio 9. 1919 m. iš Nekalto Prasad. Šv. Marijos bažnyčios 9 val ryte į Šv. Kazimiero kapines.

Gimines ir pažistami kviečiami dalyvauti laidotuvėse po num.

4438 S. Fairfield Ave.

PRANESIMAS.

Gerbiamiems Labdaringosios Sąjungos Kuopų Iždininkams.

Yra didelis reikalas sustatyti vieną pilną ir tikrą mūsų Sąjungos Garbės Narių sąrašą su pažymėjimu vardų ir kiek kas yra davęs. Tam sąrašui reikalingos žinios. Jas galėsime suvesti į kruvą ir suvienodinti susėję visi drauge. Todėl visus Gerbiamuosius Kuopų Iždininkus kviečiu atvykti pas mane, Centro Iždininką, utarninke, 9 gruodžio, šių m., 7:30 vakare, į Šv. Kazimiero kapelanią 2634 W. 67th str. (arba Marquette Rd.) Jeigu kurie Iždininkai patys neturi visų žinių apie savo kuopų Garbės Narius, tai gal susižinoti su sekretoriais. Aš labai džiaugsiuosi, jei ir šitie atvyks į tą surinkimėlį utarninke vakare. Reikalingos žinios yra šitos: a) Garbės Narių vardai ir pavardės, b) kiek kas iki šiol įmokėjęs pilnai arba nepilnai. Jei kurie Iždininkai negalės patys ateiti į surinkimą, o dar nėra prisimęti tų žinių nei p-nui Sliogerui, kaip po Agitatoriui, nei man, tai tegu nors raštu prisiunčia tas žinias. — Neturint Gerbiamųjų Iždininkų adresų, prisiėina tenkintis šituo užkvietimu per laikraštį.

Kun. P. Bučys.

(Tąsa nuo 5 pusl.)

Tauta be muzikos, be muzikalių įiegu, tai iš gverę varbai ir apiplyšęs namas, gal dar geriaus tarus, it suširusi bei nusmorusi varna.

Tatai mūsų tėvynei beatgi-jant pradėta kreipti domą ir link būtinųjų jos dailės srytyje reikmenų. Čia tai ir dainai duota proga praskambėti.

Kiekviena dailės šaka turi savo garbintojus, mėgėjus ir visai jai pasižventusius dailininkus. Dailininkas, kad ir didžiausia pasižventęs, jei vien tik težišms muzika, tai privalo iš jos ir priderantį užsilai-kymą gauti, nes norint būti tikru muziku, turi muzikai visai ir atsiduoti.

Užtai didžiausi pasižventę muzikai bei tvirti jos milžinai ir buvo vargonininkai, gauna iš muzikos užsilaiikymą. Kam nežinomi Beethovenas, Bachas, Perosi bei nemarus savo muzikalėje įiegoje, kad ir mūsų muzikai: Moniusko, Sosnauskas, Naujalis ir kiti. Visi tie muzikos genijai tai vargonininkai.

Mūsų liaudis, išdalies, igudusi žiūrėti į vargonininkus, tarsi, į "špitolinikus." Tame, išdalies, gal reikėtų pakaltinti abi pusi, kaip va: vargonininkus už muzikoje lavinimosi geroką apsilėidimą; gi visuomė-

nė labiau kalta, kad, neduodama vargonininkams atsakančio užsilaiikymo, privertė juos ir arti, ir pjauti, ir pečius kurenti ir bažnyčią šluti, žodžiu, buti, tarsi, kokiuo pastumdėlin tik jau ne tikroje reikšmėje muziku, gerai išsilavinusiu muziku.

Šiuose laikuose ir vargonininkų padėjimas siek tiek jau yra krypęs gerojon pusėn. Ypatingai čia, Amerikos lietuvių kolonijose, abelnas vargonininkų stovis yra pusečiai apžiūrėtas. Užtai jiems ir sokasi gana gerai muzikaliai viešai pasirodyti.

Teko man buti koncerte, surengtame Chicago vargonininkų, ketvergo vakare, lapkričio 27 d., Šv. Antano parapijėje svetainėje, Cicero, Ill. Programas nops gana platus, bet del jo turtingumo paduosiu čia pilnai.

1. Kantata garbei Šv. Cecilijos—Guberskis, išpildė vargonininkų choras.

2. Tenor solo—"Meilė"—Aleksis, išpildė J. Balsis.

3. Gegutė—Petrauskas, išpildė choras.

4. Pijano solo a) Wajms—Schumann, b) Butterfly—Grieg, išpildė A. Pocius.

5. Kantata "Broliai"—Sosnauskas, solo V. Daukšas ir choras.

6. Tenor solo "Svint aušrėle"—A. Pocius, išpildė J. Kudirka.

7. a) Offerentur Regi—Piel, b) O doctor optime—Mitterer, išpildė choras.

8. Soprano solo: a) Open thy blue eyes—Messenet, b) Nuo aštraus kirtimo—Gretchamimov, c) Naktis—Tshaikovski, išpildė O. Pocienė.

9. Iš operos "Kornevilio Varpai" a) Trio "Reik užsimerk", b) Kvintetas "O, nelaimingas" c) "Su pagelba šių žiburių"—Planquet—solo ir choras.

10. "Ave Maria"—Gunod, solo išpildė O. Pocienė ir kvartetas.

11. "Pasaulė graži"—choras.

Visas tas milžiniškas programos taip puikiai buvo išpildytas, kad būtų galima drąsiai ir didžiulėje švėtimtaučių svetainėje pasirodyti.

Garbė Chicago vargonininkams. Darbuokitės muzikoje, kaip įmanydami, o savo darbštumu priversite visuomenę jums pažinti, jums suprasti, jums pamylėti, kaip Lietuvus puošėjus; galutinai, visnomenė, matydama bei supraddama jūsų darbštumo svarbą, bus priversta jūsų pastangas apkauuoti.

Tėmijantis.

IS NORTH SIDES.

Nedėlio, gruodžio 7 d., tuojau po pamaldų įvyks mėnesinis susirinkimas Lab. Sąj.

6 kp. Šv. Mykolo Ark. parap. svetainėje. Šiame susirinkime turėsim aptarti daug svarbių reikalų, todėl visus narius kviečiu susirinkti.

S. B.

PRANESIMAS.

S. L. R.-K. Amerikoje Chicago Apskričio priešmetinis susirinkimas bus ned. 7 d. gr., 1 v. po pietų Šv. Jurgio parap. svetainėje.

Kuopų atstovus kviečiu skaitlingai suvažiuoti.

V. B.

IS TOWN OF LAKE.

Rytoj, gruodžio 7 d., vakare, School Hall salėje, L. Vyčių 13 kp. perstatys senai laukiamą veikalą: "Išgriovimas Kauno pilies."

Paskutinį kartą primenu gėrb. Town of Lake ir apielin-kę lietuviams, kad atsilankitumėt pamatyti gražų veikalą.

V.

SV. KAZIMIERO AKAD. REMEJŲ DR-JOS VAKARAS.

Rytoj, gruodžio 7 d., Šv. Jurgio parap. svetainėje yra rengiamas vakaras Šv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų Draugijos. Bus sylosta penkių veiksmų drama "Juodoji Sumytė." Pelnas skiriamas Šv. Kazimiero Akademijai.

Taigi nei vienas nepraleiskite progos neatsilankę į šį vakarą, nes tai bus vienas iš gražiausių.

Komisija.

IS TOWN OF LAKE.

Tautos Rondo skyrio susirinkimas įvyks nedėlioje, gruodžio 7 d., 4 val. po pietų, Šv. Kryžiaus parapijos svetainėje Alumnų I-mos kuopos bus savaitinis susirinkimas. Visi nariai yra kviečiami.

Valdyba.

IS TOWN OF LAKE.

Rytoj, gruodžio 7 d., 4 val. po pietų, Šv. Kryžiaus parapijos svetainėje Alumnų I-mos kuopos bus savaitinis susirinkimas. Visi nariai yra kviečiami.

Alumnietis.

IS WEST SIDE.

Labd. Sąjungos 7 kuopa laikys priešmetinį susirinkimą nedėlio, gruodžio 7 d., 4 val. po pietų, Aušros Vartų parapijos svetainėje. Kviečiame visus narius atsilankyti tan susirinkiman. Reikės pasitarti apie vakarėlį, kurs įvyks gruodžio 31 d. Taip-gi rinksime naują valdybą ateinantiems metams.

Valdyba.

ISTORISKAS VEIKALAS 4 VEIK. TRAGEDIJA IMTA IS 14to SIMTMECIO
LIETUVIŲ SU VOKIEČIAIS KARIAVIMO
LOŠ: Liet. Vyčių 13 Kuopa
NEDELIOJE, 7 D., GRUODŽIO-DECEMBER 1919 M.
SCHOOL HALL SVETAINĖJ.
4758 So. Honore Gatv.

Ką tas veiklas reikš? Tas veiklas reikš: Persiatio, kaip lietuviai kariavo už tėvynę Lietuva su priešais iki paskutinių įiegu, bet negalėdami atsilakyti didesnių priešų įiegu, nepasidavę vergais buti verčiau ėjo gyvi ant ugnies sukditi.
Lietuvai eidami į ugnį gieda išilmingą giesmę, kad jiems yra malonu už tėvynę su-degti.
Gerbiamieji! Tas veiklas prinka šių laikų gėdynę, tas veiklas paduogins mumis didesnę tėvynės meilę. Tas veiklas tai yra išgriovimas Kauno Pilies, padaris mums didžiausią įspūdį ir ant ilgo almini. Yra patarimabūtų visiems lietuviams Chicago ir visų apie linkų pamatyti, kaip senovės lietuviai bran gino laisvę ir tėvynę.

Pradžią lygiai 7:00 val. vakare.

Užkurna Liet. Vyčių 13 Kuopa.

KAUNO PILIES IŠGRIOVIMAS

GARR

Sutin

Was
vienu
brangi
glekas
mokes
nistrat
jis gav
Tos
Co. y
kasykl
kasių
jog tar
jau pa
žmok
Dr. G
riaisų
tai, je
užmok
riaisų
kui an
tos pu
Kur
gryžo
sachus
emėsi
Pasir
lių vis
ralizuo
Pareiz
smingų
Tad
dedam
anglij
lėms in
Kabi
tėmijas
kuomet
rius sk
Podre
galvoja
pasielg

RENK

Jei kai

India
Vjetos
valdini
prirody
kasių i
suokalb
glių pro
Visa
induota
pastaro
šitą pir
S. Va
roras S
ma prir
suokalb
sijų virš
tu, bet
čiais ti
nacijs.
Toks
šingas
troluot
niamis
Vyrja
patrauk
organiza